

Sosiaalipalvelujen asiakasmaksut

1.1.2025

Sisällys

1. Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksut.....	1
2. Tilapäisen kotona annettavan palvelun maksut	5
3. Tukipalvelujen maksut.....	5
4. Kuntouttavan päivätoiminnan maksut.....	7
5. Sosiaalihoitolain mukaisen yhteisöllisen asumisen maksut	7
6. Sosiaalihoitolain mukaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen maksut.....	9
7. Erityishuoltolain mukaisen yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen maksut	13
8. Vammaispalvelulain mukaisen yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen maksut	15
9. Tuetun asumisen maksut.....	16
10. Laitospalvelujen maksut.....	16
11. Perhehoidon maksut	20
12. Omaishoidon maksut.....	24
13. Työ- ja päivätoiminnan maksut	25
14. Lapsiperheiden ja lastensuojelun maksut.....	25
15. Liikkumista tukevien palvelujen maksut.....	26
16. Vammaispalvelulain (675/2023) perusteella myönnettyjen palvelujen maksut....	28

1. Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksut

Perittävä asiakasmaksu

Hyvinvointialue perii jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta kuukausimaksun, joka määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia. Maksu peritään näiden periaatteiden mukaan, jos asiakas saa palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun arvioidaan kestävän tai on kestänyt vähintään 2 kuukautta. Muissa tilanteissa peritään tilapäisen kotihoidon maksu.

Maksu saa olla enintään alla olevan maksuprosenttitaulukon mukaisen maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Tulorajat:

Perheen koko, henkilömäärä	1	2	3	4	5	6
Tuloraja, euroa kuukaudessa	653	1205	1891	2338	2830	3251

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 389 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Tulorajojen euromäärät tarkistetaan joka toinen vuosi työntekijän eläkelain 98 §:ssä tarkoitetun työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Laskennan perusteena käytetään sitä työeläkeindeksin pistelukua, joka on vahvistettu tarkistusvuodelle työntekijän eläkelain 98 §:n soveltamista varten. Tarkistusvuosi on se vuosi, jota seuraavan vuoden alusta indeksitarkistus toteutetaan. Indeksillä tarkistettavat euromäärät pyöristetään lähimpään täyteen euroon, ja ne tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden alusta.

Maksuprosentit:

	Maksu- prosentti per- heen koon mukaan					
Palvelutunnit kuukaudessa	1	2	3	4	5	6 tai enemmän
4 tuntia tai vähemmän	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
5	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
6	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
7	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
8	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	12,00
9	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50	12,00
10	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
11	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00
12	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00	12,00
13	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
14	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
15	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00
16	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
17	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
18	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00
19	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
20	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
21	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
22	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
23	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
24	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
25	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
26	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
27	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
28	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
29	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
30	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
31	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
32	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
33	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
34	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
35	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
36	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
38 tai enemmän	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä saadaan käyttää maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin. Mikäli joudutaan käyttämään keskimääräistä palveluiden tuntimäärää, tulee asia kirjata asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan/toteuttamissuunnitelmaan. Maksupäätös tulee tehdä keskimääräisen tunnin mukaisesti. Mikäli asiakkaan palveluntarve muuttuu siten, että se vaikuttaa kuukausimaksun suuruuteen, maksun muutos otetaan huomioon seuraavan kuukauden alusta.

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun sekä pitkäaikaisen asumisen palvelun asiakkaat kuuluvat pääsääntöisesti koneellisen annosjakelun piiriin, jolloin apteekin annosjakelun maksun maksaa palveluntuottaja. Lääkkeet eivät sisälly kuukausimaksuun. Asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan/ toteuttamissuunnitelmaan sisällytetään hoitajalta annosjakeluun kuluva aika. Arvion mukaan lääkehoitoon kuluu keskimäärin tunti kuukaudessa asiakasta kohti. Työaika sisältää Anja-apteekkilistojen ja potilastietojärjestelmän lääkelistojen vastaavuuden tarkistamisen, reseptien uusinnan sekä lääkkeiden toimitamisen asiakkaalle kotiin. Lääkehoitoon kuluva aika lisätään asiakkaan palveluaikaan.

Hyvinvointialue saa periä maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä. Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

Asiakasmaksun perusteena olevat tulot

Asiakasmaksua määriteltäessä on otettava huomioon kuukausituloina asiakkaan ja hänen kanssaan yhteistaloudessa asuvan puolisonsa jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettyinä sekä laskennallinen metsätulo.

Jos tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo. Asiakkaan ensisijaiset etuudet, kuten hoitotuki, edellytetään haettavaksi. Hakeminen on ensisijaisesti asiakkaiden ja omaisten vastuulla. Heitä ohjataan ja neuvotaan tarpeen mukaan, samoin yksityisiä palveluntuottajia.

Asiakasmaksua määrittäessä otetaan huomioon asiakkaan bruttotulot:

- Eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, kuten elinkorko ja syytinki
- Eläkettä saavan hoitotuki
- Palkkatulot ja palkkiot
- Muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- Pääomatulot, kuten osinko-, korko- ja vuokratulot

- Opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki
- Opintojen johdosta suoritettavat jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat ja muut vastaavat avustukset otetaan huomioon siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa
- Laskennallinen metsätulo, jolla tarkoitetaan tässä laissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain ([1142/2005](#)) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Tulot, joita ei huomioida:

- Lapsilisä ja lapsikorotukset
- Alle 16-vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Asumistuki
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut
- Sotilasavustus
- Rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä
- Opintotuen asumislisä
- Toimeentulotukena maksettava toimintaraha ja matkakorvaus
- Kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- Työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- Perhehoidon kustannusten korvaukset
- Omaishoidon tuen palkkio

Tuloista tehtävät vähennykset:

Säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa asiakkaan tuloista vähennetään:

- 1) asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu (ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on asunut yhteistaloudessa välittömästi ennen palvelun alkamista) sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset
- 2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa ([26/2011](#)) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana
- 3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- 4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen asiakkaalle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Jos asiakas siirtyy sosiaalihuoltolain 21 a §:ssä tarkoitettuun tuettuun asumiseen tai 21 b §:ssä tarkoitettuun yhteisölliseen asumiseen, jossa hän saa jatkuvaa ja säännöllistä kotona annettavaa palvelua, on tuloista vähennettävä lisäksi edellisen asunnon kuluista:

- 1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut enintään viimeisten kuuden kuukauden ajalta (välttämättömät; yhtiövastike, kiinteistövero, pakollinen kotivakuutus, erillisesti arvioitavat kohtuulliset lämmityskulut, sähkö, vesimaksu)
- 2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain [\(481/1995\) 52 §:ssä](#) tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta; (välttämättömät: pakollinen kotivakuutus, sähkö, lämmitys, vesimaksu)
- 3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain [\(650/1990\) 16 §:ssä](#) tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta. (välttämättömät; käyttövastike, pakollinen kotivakuutus, sähkö, lämmitys, vesimaksu)

Tuloista vähennetään ainoastaan todelliset asumismenot. Tarvittavat tositteet tulee toimittaa kahden viikon sisällä asiakkaan muuttopäivästä lukien. Asiakkaan tulee ilmoittaa viipymättä, mikäli hänen omistamansa asunto myydään puolen vuoden sisällä tai asumisoikeusasunnon asumisoikeus päättyy kolmen kuukauden sisällä.

2. Tilapäisen kotona annettavan palvelun maksut

Arviointijakson tilapäinen maksu, laskutus enintään 1 kerta/vrk	13,40 €
Kotihoidon tilapäinen maksu, laskutus enintään 2 kertaa/vrk	13,40 €
Kotisairaanhoidon tilapäinen maksu (kerryttää maksukattoa)	16,40 €

3. Tukipalvelujen maksut

Asiakkaalta voidaan periä kohtuullinen maksu asiakassuunnitelmaan sisältyvistä tukipalveluina järjestettävistä palveluista.

Kotiateriapalvelu	
Kotiin kuljetettu ateria	12,10 €

Kylvetyspalvelu	
Avustaminen ilman kuljetusta	9,00 €
Avustaminen ja kuljetus	21,40 €
Pyykkipalvelu	
Kone/ kerta	10,90 €
Siivouspalvelu	
Hamina Pyölintie €/kk	55,00 €
Turvapalvelu 1.2.2025 alkaen	
Maksu €/kk, sisältää laitevuokran, hälytyspäivystyksen, turva-auttajakäynnit	48,00 €
Turvapalveluun liitettävät lisälaitteet	
Ovihälytin €/kappale/kk	10,00 €
Älykäs ovihälytin €/kappale/kk	19,00 €
Lisähälytinpainke €/kappale/kk	8,00 €
Turvapalvelu €/kk paikantavan turvakellon kanssa (sisältää laitevuokran, hälytyspäivystyksen, turva-auttajakäynnit)	75,50 €
Asiakkaasta johtuva laitteen katoaminen tai rikkoutuminen laskutetaan asiakkaalta toimittajan ilmoittaman ja laskuttaman hinnan mukaisesti.	
Paikantava turvakello	42,50 €
Ovihälytin	10,00 €
Älykäs ovihälytin	19,00 €
Turvaranneke	8,00 €
Turvalaite	170,00 €
Harkinnanvarainen, omaishoidettavalle turvapalveluna myönnettävä nostopu on maksuton	

4. Kuntouttavan päivätoiminnan maksut

Koko päivä, sisältää kuljetuksen	35,60 €
Osapäivä, ei sisällä kuljetusta	16,30 €

5. Sosiaalihuoltolain mukaisen yhteisöllisen asumisen maksut

Yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa asiakkaille on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa. Asiakkaan muut palvelut järjestetään yksilöllisen palvelutarpeen mukaisesti kotihoitona, tukipalveluina (ateriapalvelu, siivouspalvelu, vaatehuollon palvelu) ja muina sosiaalipalveluina (turvapalvelu).

Ikääntyneiden yhteisöllinen asuminen

Perittävä asiakasmaksu

- Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan kotihoidon-palvelun maksu (kts. sisältö osa 1.).
- Ateriamaksut käytön mukaan. Asiakkaan kanssa sovitaan asiakas- ja/ tai palvelun toteuttamissuunnitelmassa siitä, millaisen ateriakokonaisuuden hän tarvitsee käyttöönsä palvelutarpeen arvioinnin perusteella. Yksittäiset poikkeukset ateriakokonaisuuteen ovat mahdollisia palveluntuottajan kanssa etukäteen sovittaessa.
- Muut tukipalvelut (vaatehuolto- ja siivouspalvelut) ja muut sosiaalipalvelut (turvapalvelu) laskutetaan käytön mukaan. Asiakkaan kanssa sovitaan asiakas- ja/ tai palvelun toteuttamissuunnitelmassa siitä, millaiset palvelut hän tarvitsee käyttöönsä palvelutarpeen arvioinnin perusteella.

Ateriamaksut

Aamupala	2,80 €
Lounas	7,00 €
Päiväkahvi/-tee ja kahvileipä/ välipala	1,60 €
Päivällinen	4,50 €
Illtapala	2,10 €
Kaikki ateriat yhteensä	18,00 €/pvä

Tukipalvelu- ja turvapalvelumaksut

Vaatehuoltopalvelu €/kone (enintään 50,00 €/kk)	10,00 €
Siivouspalvelu (perussiivous)/kerta	45,00 €
Turvapalvelu €/kk (sisältää laitevuokran, hälytyspäivystyksen, turva-auttajakäynnit)	48,00 €

Lisäksi asiakkaalta peritään 1.4.2025 alkaen maksu sosiaalista kanssakäymistä edistävästä toiminnasta

Sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa järjestetään säännöllisesti asiakkaiden tarpeet ja toiveet huomioiden. Toiminta pitää sisällään esimerkiksi ryhmämuotoista kulttuuri-, harrastus- virkistys- ja vapaa-ajan toimintaa.

Sosiaalista kanssakäymistä edistävä toiminta	20,00 €/kk
--	------------

Ikääntyneiden yhteisöllisessä asumisessa asiakas voi halutessaan valita käyttövaroillaan kustannettavan hygieniapaketin, joka koostuu seuraavista asiakkaan käyttämistä päivittäistarvikkeista: wc-paperit, talouspaperit/käsipyyhkeet, shampoo, käsi- ja vartalon pesuaineet, pesuvoiteet, suuhygieniatuotteet (perustuotteina hammasharja ja -tahna), perusvoiteet sekä ruokalaput. Ostopalveluissa asiakas maksaa hygieniapaketin suoraan palveluntuottajalle.

Hygieniapaketti €/kk	40,00 €
----------------------	---------

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien yhteisöllinen asuminen

- Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksu (kts. sisältö osa 1)
- Ateriamaksut käytön mukaan.

Ateriamaksut

Aamupala	2,80 €
Lounas	7,00 €
Päiväkahvi ja kahvileipä tai välipala	1,60 €

Päivällinen	4,50 €
Iltapala	2,10 €
Kaikki ateriat yhteensä	18,00 €/pvä

Asiakasmaksu sisältää asiakassuunnitelman/toteuttamissuunnitelman mukaiset jatkuva-
luonteisesti ja säännöllisesti annettavat palvelut, jotka liittyvät kiinteästi asiakkaan tarvit-
semaan ohjaukseen, hoitoon ja huolenpitoon. Asiakas voi saada tukea mm. siivoamiseen,
vaatehuoltoon, aterioiden valmistamiseen, hygienianhoitoon, lääkehoitoon, arjenhallin-
taan, vuorokausirytmien toteutumiseen, terveyteensä ja hyvinvointiinsa liittyen. Asumisyk-
sikön järjestämä toiminta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut sisältyvät asia-
kasmaksuun. Asiakas osallistuu lähtökohtaisesti aina itse esimerkiksi siivoamiseen tai vaa-
tehuoltoon, jolloin nämä eivät ole erillisiä tukipalveluita eikä asiakkaalta peritä niistä eril-
listä maksua.

Jos asiakas ei tilapäisesti kykene lainkaan osallistumaan asuntonsa siivoukseen tai vaate-
huoltoon, asiakkaalle voidaan myöntää siivous- tai vaatehuoltopalvelu sosiaalihuoltolain
mukaisena tukipalveluna. Tällöin asiakkaalta peritään tukipalvelumaksut alla olevan hin-
naston mukaisesti:

Vaatehuoltopalvelut €/kone, enintään 50,00 €/kk	10,00 €
Siivouspalvelu (perussiivous) €/kerta	45,00 €

Lyhytaikainen yhteisöllinen asuminen

Lyhytaikainen yhteisöllinen asuminen	15,00 €/pvä
Lisäksi ateriat käytön mukaan	enintään 18,00 €/pvä

6. Sosiaalihuoltolain mukaisen ympärivuorokautisen palveluas- misen maksut

Perittävä asiakasmaksu pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluas- misessa

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa asiakasmaksu koostuu hoidosta, hoivasta, aterioista ja palveluun sisältyvistä tukipalveluista.

Asiakasmaksu on 85 % asiakkaan nettokuukausituloista, joista on ensin tehty palvelua koskevat vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu on 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on ensin tehty palvelua koskevat vähennykset. Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, maksu määräytyy vain omien tulojen mukaan.

Jos puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella määräytyvä maksu muodostuisi suuremmaksi, peritään asiakkaalta enintään omien tulojen mukainen maksu.

Asiakkaan ensisijaiset etuudet, kuten hoitotuki, edellytetään haettavaksi. Hakeminen on ensisijaisesti asiakkaiden ja omaisten vastuulla. Heitä ohjataan ja neuvotaan tarpeen mukaan, samoin yksityisiä palveluntuottajia.

Hyvinvointialue saa periä maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä. Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

Asiakasmaksun perusteena olevat tulot

Asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon asiakkaan nettotulot.

- Eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, kuten elinkorko ja syytinki
- Eläkettä saavan hoitotuki
- Alle 16-vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Palkkatulot ja palkkiot
- Muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- Pääomatulot, kuten osinko-, korko- ja vuokratulot, sijoitusrahaston vuosituotto ja osakesäästötilan osingot
- Eläkevakuutuksen tuotto (pääomalle kertynyt tuotto)
- Vuokratuotto vähennettynä tulonhankkimismenoilla
- Opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki
- Opintojen johdosta suoritettavat jatkuvat tai vuosittain toistuvat apurahat ja muut avustukset otettaisiin huomioon siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa

- Laskennallinen metsätulo, jolla tarkoitetaan tässä laissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain ([1142/2005](#)) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Tulot, joita ei huomioida:

- Lapsilisä ja lapsikorotukset
- Elatusapu ja -tuki
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut sekä muut satunnaiset ja kertaluonteiset tulot ja tiettyyn tarkoitukseen myönnetty avustus
- sotilasavustus
- Rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä
- Opintotuen asumislisä
- Toimeentulotukena maksettava toimintaraha ja matkakorvaus
- Kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- Perhehoidon kustannusten korvaukset
- Omaishoidon tuen palkkio
- Asumistuki (huomioidaan vuokrasta vähennyksenä)

Tuloista tehtävät vähennykset:

- 1) asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu (ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on asunut yhteistaloudessa välittömästi ennen palvelun alkamista) sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset
- 2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa ([26/2011](#)) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana
- 3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- 4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen asiakkaalle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Lisäksi ympärivuorokautisen palveluasumisen vähennyksenä huomioidaan edellisen asunnon kuluista:

- 1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut enintään viimeisten kuuden kuukauden ajalta (välttämättömät; yhtiövastike, kiinteistövero, pakollinen kotivakuutus, erillisesti arvioitavat kohtuulliset lämmityskulut, sähkö, vesimaksu)
- 2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain [\(481/1995\) 52 §:ssä](#) tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta; (välttämättömät: pakollinen kotivakuutus, sähkö, lämmitys, vesimaksu)
- 3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain [\(650/1990\) 16 §:ssä](#) tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta. (välttämättömät; käyttövastike, pakollinen kotivakuutus, sähkö, lämmitys, vesimaksu)

Tuloista vähennetään ainoastaan todelliset asumismenot. Tarvittavat tositteet tulee toimittaa kahden viikon sisällä asiakkaan muuttopäivästä lukien. Asiakkaan tulee ilmoittaa viipymättä, mikäli hänen omistamansa asunto myydään puolen vuoden sisällä tai asumisoikeusasunnon asumisoikeus päättyy kolmen kuukauden sisällä.

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset

Tuloista vähennetään asumismenot, joita pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta aiheutuu. Asumismenoista vähennetään mahdollinen Kelan maksama asumistuki.

Tuloista vähennetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetun terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään automaattisesti sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena 52,77 €/kk.

Muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Asiakkaan omaan käyttöön jää käyttövaroja 15 % edellisessä kohdassa mainittujen vähennysten jälkeisistä nettotuloista, kuitenkin vähintään 182 €/kk (ikäntyneiden palvelu), 202 €/kk (mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palvelu).

Ikääntyneiden ympärivuorokautisessa palveluasumisessa asiakas voi halutessaan valita käyttövaroillaan kustannettavan hygieniapaketin, joka koostuu seuraavista asiakkaan käyttämisestä päivittäistarvikkeista: wc-paperit, talouspaperit/käsipyyhkeet, shampoo, käsi- ja vartalon pesuaineet, pesuvoiteet, suuhygieniatuotteet (perustuotteina hammasharja ja -tahna), perusvoiteet sekä ruokalaput. Ostopalveluissa asiakas maksaa hygieniapaketin suoraan palveluntuottajalle.

Hygieniapaketti €/kk	40,00 €
----------------------	---------

Lyhytaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen maksu

Ikääntyneiden palvelu Palvelu sisältää ateriat, asumisen ja hoivan.	37,00 €/pvä
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palvelu Lisäksi ateriat käytön mukaan	15,00 €/pvä enintään 18,00€ /pvä

Lääkkeet ja henkilökohtaiset tarvikkeet kuuluvat asiakkaan itse kustannettaviksi.

7. Erityishuoltolain mukaisen yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen maksut

Peritään palveluista, jotka on myönnetty kehitysvammaisten erityishuoltolain perusteella (1977/519)

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaan erilaiset palvelut ja tukitoimet, joita kehitysvammaisen henkilö tarvitsee asumisen järjestämisen turvaamiseksi, tulevat hyvinvointialueen maksettavaksi, eikä vammaiselta henkilöltä voida periä niistä hoito- ja palvelumaksuja. Palvelu on sellaista henkilökunnan antamaa ohjausta ja apua, jota henkilö vammastaan johtuvasta syystä tarvitsee, esimerkiksi siivouksessa, ruuanlaitossa, syömisessä, pukeutumisessa ja henkilökohtaisessa hygieniassa.

Kehitysvammaisten erityishuoltona annettavassa asumispalvelussa asiakkaan maksettavaksi jäävät tavanomaiseen asumiseen ja elämiseen liittyvät kulut. Maksua ei voi periä henkilökunnan antamasta hoivasta ja tuesta.

Perittävät maksut pitkäaikainen palvelu

16 vuotta täyttäneet	Ylläpitomaksu 30,00 €/kk tai 45,00 €/kk
Lisäksi ateriat käytön mukaan	Enintään 18,00 €/pvä
Alle 16-vuotiaat	
Ateriat käytön mukaan	Enintään 18,00 €/pvä

Ateriamaksut

Aamupala	2,80 €
Lounas	7,00 €
Päiväkahvi ja kahvileipä tai välipala	1,60 €
Päivällinen	4,50 €
Iltapala	2,10 €
Kaikki ateriat yhteensä	18,00 €/pvä

Ylläpitomaksu yhteisöllinen asuminen (ryhmämuotoinen)	30,00 €/kk
Ylläpitomaksu ympärivuorokautinen palveluasuminen	45,00 €/kk

Ylläpitomaksuun yhteisöllisessä asumisessa sisältyy

- informaatiokuluja (yhteisissä tiloissa käytössä olevien informaatiolähteiden osalta, kuten esimerkiksi televisio, sanomalehti, nettiyhteys, mahdollisuus puhelimen käyttöön tarvittaessa)
- yhteisessä ruoan valmistuksessa ja säilytyksessä tarvittavat kodinkoneet ja astiat
- yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet
- yleiseen viihtyvyyteen liittyvät kulut (yhteisten tilojen kalusteet ja sisustustarvikkeet)
- yhteisten tilojen siivousvälineet, puhdistusaineet, käsidesit, saippuat ja shampoot
- yhteisten tilojen WC-paperit, käsipyyhepaperit ja roskapussit
- vaatehuoltoon liittyvät koneet ja laitteet.

Ylläpitomaksuun ympärivuorokautisessa palveluasumisessa sisältyy

- informaatiokuluja (yhteisissä tiloissa käytössä olevien informaatiolähteiden osalta, kuten esimerkiksi televisio, sanomalehti, nettiyhteys, mahdollisuus puhelimen käyttöön tarvittaessa)

- yhteisessä ruoan valmistuksessa ja säilytyksessä tarvittavat kodinkoneet ja astiat
- yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet
- yleiseen viihtyvyyteen liittyvät kulut (yhteisten tilojen kalusteet ja sisustustarvikkeet)
- yhteisten tilojen ja asuntojen siivousvälineet ja puhdistusaineet sekä yhteisten tilojen käsidesit, saippuat ja shampoot
- yhteisten tilojen ja asuntojen WC-paperit, käsipyyhepaperit ja roskapussit
- vaatehuoltoon liittyvät koneet ja laitteet ja pesuaineet.

Perittävät maksut lyhytaikainen palvelu

16 vuotta täyttäneet	15,00 €/pvä
lisäksi ateriat käytön mukaan	18,00 €/pvä
Lyhytaikainen ympärivuorokautinen alle 16- vuotiaat	10,00 €/pvä
Ateriat käytön mukaan	18,00 €/pvä

Maksu sisältää tilakustannuksia ja muita ylläpitokustannuksia, kuten informaatiokuluja, kalustus- ja sisustustarvikkeita, harrastustarvikkeita, kodinkoneiden käytön, wc- ja käsipyyhepaperit sekä siivoustarvikkeita ja -aineita.

Lyhytaikainen osavuorokautinen alle 16-vuotiaat	ei maksua
---	-----------

8. Vammaispalvelulain mukaisen yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen maksut

Peritään palveluista, jotka on myönnetty lain vammaisuuden perusteella myönnettävien palvelujen ja tukitoimien perusteella (1987/380)

Vaikeavammaisten yhteisölliseen asumiseen ja ympärivuorokautiseen palveluasumiseen liittyvät erityiskustannukset ovat saajalleen maksuttomia. Näitä erityiskustannuksia ovat kustannukset niistä palveluista, joita henkilö tarvitsee vammansa tai sairautensa takia välttämättä suoriutuakseen jokapäiväisessä elämässään. Tavanomaiset, kaikille kuuluvat kustannukset, kuten vuokra tai vastike ja ateriat ja pesuaineet eivät kuulu korvattaviin palveluasumisen erityiskustannuksiin. Lääkkeet ja henkilökohtaiset tarvikkeet kuuluvat asiakkaan itse kustannettaviksi.

Ateriamaksut

Aamupala	2,80 €
Lounas	7,00 €
Päiväkahvi ja kahvileipä tai välipala	1,60 €
Päivällinen	4,50 €
Iltapala	2,10 €
Kaikki ateriat yhteensä	18,00 €/pvä

Asiakas voi halutessaan valita käyttövaroillaan kustannettavan hygieniapaketin, joka koostuu seuraavista asiakkaan käyttämistä päivittäistarvikkeista: wc-paperit, talouspaperit/käsipyyhkeet, shampoo, käsien- ja vartalon pesuaineet, pesuvoiteet, suuhygieniatuotteet (perustuotteina hammasharja ja -tahna), perusvoiteet sekä ruokalaput. Ostopalve-
luissa asiakas maksaa hygieniapaketin suoraan palveluntuottajalle.

Hygieniapaketti €/kk	40,00 €
----------------------	---------

Lyhytaikainen asumispalvelu	15,00 €/pvä
Lisäksi ateriat käytön mukaan	enintään 18 €/pvä

9. Tuetun asumisen maksut

Tuettu asuminen on sosiaalipalvelua, joka tukee asiakkaan itsenäistä asumista tai itse-
näiseen asumiseen siirtymistä. Tuetussa asumisessa asiakasta tuetaan sosiaaliohjauksella
ja muilla sosiaalipalveluilla. Tuettu asuminen on asiakkaalle maksutonta.

10. Laitospalvelujen maksut

Perittävä asiakasmaksu

Pitkäaikaisessa laitospalvelussa asiakasmaksu määräytyy asiakkaan maksukyvyn mukaan
tulosten perusteella. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista,
joista on tehty palvelua koskevat vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on ensin tehty palvelua koskevat vähennykset.

Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa laitospalvelussa, maksu määräytyy vain omien tulojen mukaan.

Jos puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella määräytyvä maksu muodostuisi suuremmaksi, peritään asiakkaalta enintään omien tulojen mukainen maksu.

Hyvinvointialue saa periä maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä. Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on muussa laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

Pitkäaikaisesta laitospalvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot

Asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon asiakkaan nettotulot:

- Eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, kuten elinkorko ja syytinki
- Eläkettä saavan hoitotuki
- Alle 16-vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Palkkatulot ja palkkiot
- Muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- Pääomatulot, kuten osinko-, korko- ja vuokratulot, sijoitusrahaston vuosituotto ja osakesäästötilan osingot
- Eläkevakuutuksen tuotto (pääomalle kertynyt tuotto)
- Opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki
- Opintojen johdosta suoritettavat jatkuvat tai vuosittain toistuvat apurahat ja muut avustukset otettaisiin huomioon siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa
- Laskennallinen metsätulo, jolla tarkoitetaan tässä laissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain ([1142/2005](#)) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta- alalla. Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Tulot, joita ei huomioida:

- Lapsilisä ja lapsikorotukset

- Elatusapu ja -tuki
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut sekä muut satunnaiset ja kertaluonteiset tulot ja tiettyyn tarkoitukseen myönnetty avustus
- Sotilasavustus
- Rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä
- Opintotuen asumislisä
- Toimeentulotukena maksettava toimintaraha ja matkakorvaus
- Kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- Työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- Perhehoidon kustannusten korvaukset
- Omaishoidon tuen palkkio

Tuloista tehtävät vähennykset:

- 1) asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu (ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on asunut yhteistaloudessa välittömästi ennen palvelun alkamista) sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset
- 2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa ([26/2011](#)) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana
- 3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- 4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen asiakkaalle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Lisäksi laitospalvelun vähennyksenä huomioidaan edellisen asunnon kuluista:

- 1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut enintään viimeisten kuuden kuukauden ajalta (välttämättömät; yhtiövastike, kiinteistövero, pakollinen kotivakuutus, erillisesti arvioitavat kohtuulliset lämmityskulut, sähkö, vesimaksu)
- 2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain ([481/1995](#)) [52 §:ssä](#) tarkoitettulta vuokralaisen irtisanomisajalta; (välttämättömät: pakollinen kotivakuutus, sähkö, lämmitys, vesimaksu)

- 3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain ([650/1990](#)) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta. (välttämättömät; käyttövastike, pakollinen kotivakuutus, sähkö, lämmitys, vesimaksu)

Tuloista vähennetään ainoastaan todelliset asumismenot. Tarvitavat tositteet tulee toimittaa kahden viikon sisällä asiakkaan muuttopäivästä lukien. Asiakkaan tulee ilmoittaa viipymättä, mikäli hänen omistamansa asunto myydään puolen vuoden sisällä tai asumisoikeusasunnon asumisoikeus päättyy kolmen kuukauden sisällä.

Asiakkaan omaan käyttöön jää käyttövaroja 15 % edellisessä kohdassa mainittujen vähennysten jälkeisistä nettotuloista, kuitenkin vähintään 122 €/kk.

Lyhytaikaisen laitospalvelun maksu

Lyhytaikainen laitospalvelu	66,90 €/vrk
Maksukaton täyttymisen jälkeen	25,10 €/vrk
Osavuorokautinen hoito	25,10 €/pvä
Erityishuollon lyhytaikainen kuntouttava laitospalvelu Maksukaton täyttymisen jälkeen maksuton	23,00 €/vrk

Päihdehuollon kuntouttavan laitoshoidon maksu

Lyhytaikainen laitospalvelu	66,90 €/vrk
Maksukaton täyttymisen jälkeen	25,10 €/vrk

Maksua ei peritä päihdehuollon kuntouttavasta laitoshoidosta, jos asiakkaalla on joku alla seuraavista päätöksistä: myönteinen perustoimeentulotukipäätös (voimassa oleva tai edelliseltä kuukaudelta), takuueläkepäätös tai eläketukipäätös, työmarkkinatukipäätös tai päätös työttömyysturvan peruspäivärahasta.

Muiden asiakkaiden osalta jo maksun suuruutta määrittäessä voidaan asiakasmaksu määrätä alhaisemmaksi, jos asiakkaan selvitetty taloudellinen tilanne, elatusvelvollisuus ja maksukyky sitä edellyttää. Tällöin arvioidaan, vaarantaako maksu asiakkaan toimeentulon ja otetaan huomioon kokonaistilanne ja myös asiakkaan varat, jotka ovat käytettä-

vissä elantoon. Tällöin otetaan huomioon, että asiakkaalle jää maksettavaksi kuntoutusjakson ajalta asumiseen liittyvät kustannukset vakinaisesta asunnosta, vaatteet, puhelin- ja tietoliikennemaksut, säännölliset lääkkeet (hoitoon liittymätön lääkitys) sekä muut tavanomaiseen elämiseen liittyvät kustannukset. Asumisen kustannukset huomioidaan maksua määrättäessä vähennyksenä tuloista samoin perustein kuin muissakin maksuissa (välttämättömät menot). Asumiskustannukset (vastike, vuokra, sähkö, vesi, lämmitys, kotivakuutus sekä omakotitalossa lisäksi kiinteistövero, tonttivuokra sekä muut menot, jotka perustoimeentulotuessa otetaan huomioon). Näistä vähennetään asumistuki ja mahdolliset tulot asumisesta (esim. omakotitalossa vuokratulot).

Muiden kulujen kattamiseen lasketaan hoidossa olevan käyttöön 51 %: a perustoimeentulotuen perusosan määrästä (ravinnon osuus 49 %). Vuonna 2025 määrä on 303 €/kk. Perheellisen asiakkaan kohdalla arvioinnissa otetaan huomioon molempien puolisojen tulot sekä perheen koko. Muiden perheenjäsenten elämiseen tulee jäädä vähintään perustoimeentulotuen perusosan määrä.

11. Perhehoidon maksut

Perittävä asiakasmaksu

Pitkäaikaisessa perhehoidossa asiakasmaksu määräytyy asiakkaan maksukyvyn mukaan tulojen perusteella. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista, joista on tehty palvelua koskevat vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu on 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on tehty palvelua koskevat vähennykset.

Jos puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella määräytyvä maksu muodostuisi suuremmaksi, peritään asiakkaalta enintään omien tulojen mukainen maksu.

Hyvinvointialue saa periä maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä. Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta. Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

Maksun perusteena olevat tulot

Asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon asiakkaan nettotulot:

- Eläkettä saavan hoitotuki
- Alle 16-vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Palkkatulot ja palkkiot
- Muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- Pääomatulot, kuten osinko-, korko- ja vuokratulot, sijoitusrahaston vuosituotto ja osakesäästötilan osingot
- Opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki
- Opintojen johdosta suoritettavat jatkuvat tai vuosittain toistuvat apurahat ja muut avustukset otettaisiin huomioon siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa
- Laskennallinen metsätulo, jolla tarkoitetaan tässä laissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain ([1142/2005](#)) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Tulot, joita ei huomioida:

- Lapsilisä ja lapsikorotukset
- Elatusapu ja -tuki
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut sekä muut satunnaiset ja kertaluonteiset tulot ja tiettyyn tarkoitukseen myönnetty avustus
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja
- Sotilasavustus
- Rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä
- Opintotuen asumislisä
- Toimeentulotukena maksettavaa toimintaraha ja matkakorvaus
- Kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- Perhehoidon kustannusten korvaukset
- Omaishoidon tuen palkkio

Tuloista tehtävät vähennykset

1) asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu (ei vähennetä, jos elatusavun saa-

jana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on asunut yhteistaloudessa välittömästi ennen palvelun alkamista) sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset

2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa ([26/2011](#)) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana

3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana

4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen asiakkaalle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Lisäksi perhehoidon vähennyksenä huomioidaan edellisen asunnon kuluista:

- 1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut enintään viimeisten kuuden kuukauden ajalta (välttämättömät; yhtiövastike, kiinteistövero, pakollinen kotivakuutus, erillisesti arvioitavat kohtuulliset lämmityskulut, sähkö, vesimaksu)
- 2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain ([481/1995](#)) [52 §:ssä](#) tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta; (välttämättömät: pakollinen kotivakuutus, sähkö, lämmitys, vesimaksu)
- 3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain ([650/1990](#)) [16 §:ssä](#) tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta. (välttämättömät; käyttövastike, pakollinen kotivakuutus, sähkö, lämmitys, vesimaksu)

Tuloista vähennetään ainoastaan todelliset asumismenot. Tarvittavat tositteet tulee toimittaa kahden viikon sisällä asiakkaan muuttopäivästä lukien. Asiakkaan tulee ilmoittaa viipymättä, mikäli hänen omistamansa asunto myydään puolen vuoden sisällä tai asumisoikeusasunnon asumisoikeus päättyy kolmen kuukauden sisällä.

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset

Tuloista vähennetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetun terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään automaattisesti

sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena (52,77 €/kk).

Muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Asiakkaan omaan käyttöön jää käyttövaroja 15 % edellisessä kohdassa mainittujen vähennysten jälkeisistä nettotuloista, kuitenkin vähintään 182 €/kk.

Lyhytaikainen perhehoito

Lyhytaikainen perhehoito 12-24 h, €/päivä	35,00 €
Osavuorokautinen yli 6 h enintään 12 h, €/kerta	17,50 €
Osavuorokautinen enintään 6 h, €/kerta	10,00 €

Erityishuoltona järjestettävän pitkäaikaisen perhehoidon maksut

Peritään palvelusta, joka on myönnetty erityishuoltolain perusteella

16 vuotta täyttäneet	Ylläpitomaksu 45,00 €
Lisäksi ateriat käytön mukaan	Enintään 18,00 €/pvä
Alle 16-vuotiaat	
Ateriat käytön mukaan	Enintään 18,00 €/pvä

Ateriamaksut

Aamupala	2,80 €
Lounas	7,00 €
Päiväkahvi ja kahvileipä tai välipala	1,60 €
Päivällinen	4,50 €
Iltapala	2,10 €

Kaikki ateriat yhteensä	18,00 €/pvä
Ylläpitomaksu	45,00 €/kk

Erityishuoltona järjestettävän lyhytaikaisen perhehoidon maksut

Peritään palvelusta, joka on myönnetty erityishuoltolain (1977/519) perusteella

Lyhytaikainen perhehoito 16 vuotta täyttäneet lisäksi ateriat käytön mukaan (perhehoitajan luona toteutettava hoito)	15,00 €/pvä enintään 18,00 €/pvä
Lyhytaikainen ympärivuorokautinen perhehoito alle 16- vuotiaat lisäksi ateriat käytön mukaan (perhehoitajan luona toteutettava hoito)	10,00 €/pvä enintään 18,00 €/pvä

Maksu sisältää tilakustannuksia ja muita ylläpitokustannuksia, kuten informaatiokuluja, kalustus- ja sisustustarvikkeita, harrastustarvikkeita, kodinkoneiden käytön, wc- ja käsi-
pyyhepaperit sekä siivoustarvikkeita ja -aineita.

Lyhytaikainen osavuorokautinen alle 16-vuotiaat	ei maksua
---	-----------

12. Omaishoidon maksut

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidettavan sijaishoidosta peritään asiakasmaksua 12,80 €/pvä (enintään 6h/kerta toteutettavasta vapaan aikaisesta hoidosta peritään puolet asiakasmaksusta/ hoitokerta)

Omaishoitajalle järjestettävästä virkistysvapaan aikaisesta hoidettavan hoidosta peritään 12,90€/kerta. (enintään 6 tuntia)

Omaishoidon lakisääteisen vapaan aikaisen hoidon järjestämisessä yhtenä vaihtoehtona on palveluseteli (ympärivuorokautisen hoivan palveluseteli ja kotiin annettava saldose-
teli). Ympärivuorokautisen hoivan palvelusetelissä asiakas maksaa omavastuuosuuden (12,80 €/vrk) suoraan palveluntuottajalle. Kotiin annettavalla saldosetelillä toteutetta-
vasta palvelusta ei peritä omavastuuosuutta.

13. Työ- ja päivätoiminnan maksut

Lounas	7,00 €
Päiväkahvi ja kahvileipä tai välipala	1,60 €
Pelkkä kahvi	0,60 €

14. Lapsiperheiden ja lastensuojelun maksut

Lapsiperheiden kotipalvelu

Lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta.

Lastensuojelun maksut

Lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, periä lapsen vanhemmilta maksu, joka saa määrältään olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen.

Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän kesken maksukyvyn mukaan.

Asiakasmaksulain 7 §:n 2 ja 3 momentin perusteella lastensuojelulain mukaisena avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista lapsen tai nuoren tuloista peritään enintään 2048,60 €/kk.

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa tässä pykälässä tarkoitettuja perhehoitoa tai laitoshuoltoa taikka asumispalveluja sekä käyttää ne perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.

15. Liikkumista tukevien palvelujen maksut

Sosiaalihuoltolain perusteella myönnetty kuljetuspalvelu

Aikuinen

Koti-/asuinkunnan alueella	3,50 €
Toiminnalliseen lähikuntaan	
enintään 30 km	6,00 €
enintään 40 km	8,40 €
enintään 50 km	9,90 €
enintään 60 km	11,60 €

Lapsi (7–17 v)

Koti-/asuinkunnan alueella	1,80 €
Toiminnalliseen lähikuntaan	3,50 €

Vammaispalvelulain perusteella myönnetty kuljetuspalvelu

Aikuinen

Koti-/asuinkunnan alueella	3,50 €
Toiminnalliseen lähikuntaan/oman elämän kannalta merkitykselliseen kuntaan	
enintään 30 km	6,00 €
enintään 40 km	8,40 €
enintään 50 km	9,90 €
enintään 60 km	11,60 €

Yli 60 kilometriä

Sovelletaan Matkahuollon hinnastoa 1.10.2024 alkaen. (Valtakunnalliset sarjaliput 44 matkaa/180 vrk, tästä lasketaan yksittäisen matkan hinta.)

Lapsi (7–17 v)

Koti-/asuinkunnan alueella	1,80 €
Toiminnalliseen lähikuntaan	3,50 €

Toisen asteen opiskelijat

Opiskelumatkat	ei maksua
Vapaa-ajan matkat koti-/asuinkunnan alueella	ei maksua
Toiminnalliseen lähikuntaan kuten aikuisten tai lasten matkat iästä riippuen	

Muut opiskelumatkat 1 €/suunta

Työmatkat 1 €/suunta

Erityisestä syystä tehtävä matka

Omavastuu määräytyy matkakohtaisesti ajankohdan ja reitin mukaan. Omavastuu on taksa, jonka vastaava matka maksaisi julkisella kulkuneuvolla/kulkuneuvoilla tehtynä kyseisenä ajankohtana. Vammaispalvelun työntekijä selvittää omavastuun suuruuden hakemusta käsiteltäessä.

16. Vammaispalvelulain (675/2023) perusteella myönnettyjen palvelujen maksut

Vammaispalvelulaki (675/2023) tulee voimaan 1.1.2025. Ennen lain voimaan tuloa vireillä olevat hakemukset käsitellään Lain vammaisuuden perusteella myönnettävien palvelujen ja tukitoimien (1987/380) sekä Lain kehitysvammaisten erityishuollosta (1977/519) säännösten mukaisesti.

Asiakasmaksulain muutokset vammaispalvelujen osalta tulevat voimaan 1.1.2025. Ennen lain voimaan tuloa vireillä olevat hakemukset ja niistä tehdyt päätökset: kyseisistä palveluista maksut peritään 31.12.2024 voimassa olevan asiakasmaksulain mukaisesti. 1.1.2025 voimaan tulevia asiakasmaksulain muutoksia noudatetaan uuden vammaispalvelulain mukaisissa päätöksissä/palveluissa.

Vammaispalvelulaissa on 3 vuoden siirtymäaika ja vanhan lain mukaan tehdyt päätökset pysyvät voimassa enintään 3 vuotta. Päätökset on kuitenkin saatettava uuden vammaispalvelulain mukaisiksi vammaisen henkilön aloitteesta aina tai hyvinvointialueen aloitteesta silloin, kun vammaisen henkilön palvelutarve sitä edellyttää.

Asumisen tuki (18§)

Asumisen tukeen sisältyvät apu ja tuki ovat maksuttomia. Asumisen tukeen liittyvästä ylläpidosta peritään maksu.

Kotona järjestettävään asumisen tukeen sisältyvät palvelut ovat maksuttomia.

Asumisen tuki/ Yhteisöllinen asuminen ja ympärivuorokautinen palveluasuminen

Ateriamaksut

Aamupala	2,80 €
Lounas	7,00 €
Päiväkahvi ja kahvileipä tai välipala	1,60 €
Päivällinen	4,50 €
Iltapala	2,10 €
Kaikki ateriat yhteensä	18,00 €/pvä

Ylläpitomaksu

Ylläpitomaksu yhteisöllinen asuminen (ryhmämuotoinen)	30,00 €/kk
Ylläpitomaksu ympärivuorokautinen palveluasuminen	45,00 €/kk

Ylläpitomaksuun yhteisöllisessä asumisessa sisältyy

- informaatiokuluja (yhteisissä tiloissa käytössä olevien informaatiolähteiden osalta, kuten esimerkiksi televisio, sanomalehti, nettiyhteys, mahdollisuus puhelimen käyttöön tarvittaessa)
- yhteisessä ruoan valmistuksessa ja säilytyksessä tarvittavat kodinkoneet ja astiat
- yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet
- yleiseen viihtyvyyteen liittyvät kulut (yhteisten tilojen kalusteet ja sisustustarvikkeet)
- yhteisten tilojen siivousvälineet, puhdistusaineet, käsidesit, saippuat ja shampoot
- yhteisten tilojen WC-paperit, käsipyyhepaperit ja roskapussit
- vaatehuoltoon liittyvät koneet ja laitteet.

Ylläpitomaksuun ympärivuorokautisessa palveluasumisessa sisältyy

- informaatiokuluja (yhteisissä tiloissa käytössä olevien informaatiolähteiden osalta, kuten esimerkiksi televisio, sanomalehti, nettiyhteys, mahdollisuus puhelimen käyttöön tarvittaessa)
- yhteisessä ruoan valmistuksessa ja säilytyksessä tarvittavat kodinkoneet ja astiat
- yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet
- yleiseen viihtyvyyteen liittyvät kulut (yhteisten tilojen kalusteet ja sisustustarvikkeet)
- yhteisten tilojen ja asuntojen siivousvälineet ja puhdistusaineet sekä yhteisten tilojen käsidesit, saippuat ja shampoot
- yhteisten tilojen ja asuntojen WC-paperit, käsipyyhepaperit ja roskapussit
- vaatehuoltoon liittyvät koneet ja laitteet ja pesuaineet.

Asumisen tuki/ Perhehoito

Ylläpitomaksu	45,00 €
---------------	---------

Ateriamaksut

Aamupala	2,80 €
Lounas	7,00 €
Päiväkahvi ja kahvileipä tai välipala	1,60 €
Päivällinen	4,50 €
Iltapala	2,10 €
Kokopäiväpaketti, sisältää kaikki ateriat	18,00 €/pvä

Kodin ulkopuolella järjestettävä lapsen asumisen tuki (19§)

Lapsen asuessa vammaispalvelulain 19 §:n nojalla kodin ulkopuolella, hyvinvointialue voi periä lapsen vanhemmilta kodin ulkopuolella järjestettävästä lapsen asumisen tuesta lapsen elatuksesta aiheutuneiden kustannusten johdosta maksun, joka on enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §:n nojalla määräytyvän elatusavun suuruinen. Maksu jaetaan vanhempien kesken noudattaen, mitä lapsen elatuksesta annetun lain 2 §:n 1 momentissa säädetään vanhempien elatuskyvystä.

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle suoritettavan elatusavun tai elatustuen siltä ajalta, jona hän asuu kodin ulkopuolella, ja käyttää elatusavun tai elatustuen kodin ulkopuolella järjestettävästä lapsen asumisen tuesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.

Hyvinvointialue voi lisäksi periä kohtuulliseksi katsottavan maksun myös muista lapsen tai nuoren 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista.

Lapselta ja hänen vanhemmiltaan perittävä maksu voi olla yhteensä enintään 500 euroa kuukaudessa. Perittävä maksu ei kuitenkaan saa ylittää hyvinvointialueelle palvelusta aiheutuvia kustannuksia.

Hyvinvointialueen on lapselta maksua periessään huolehdittava siitä, että lapsen henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on perhehoidossa asuvalle lapselle vähintään 7 c §:n 3 momentissa säädetyn pitkäaikaisen perhehoidon käyttövaran suuruinen ja pienryhmäkodissa asuvalle lapselle vähintään 7 c §:n 3 momentissa säädetyn pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen käyttövaran suuruinen.

Käyttövara perhehoidossa ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa on 182 €/kk.

Lyhytaikainen huolenpito (24\$)

Iltapäivä/aamupäivähoidosta ei peritä maksua

Asiakkaan kotona järjestettävään lyhytaikaiseen huolenpitoon sisältyvät palvelut ovat maksuttomia.

Lyhytaikainen huolenpito/ Perhehoito

Osavuorokautinen perhehoitajan luona

Ateriat käytön mukaan	Enintään 18,00 €/pvä
-----------------------	----------------------

Ympäri vuorokautinen perhehoitajan luona

16 vuotta täyttäneet	15,00 €/pvä
lisäksi ateriat käytön mukaan	enintään 18,00 €/pvä
Lyhytaikainen ympäri vuorokautinen alle 16- vuotiaat	10,00 €/pvä
Ateriat käytön mukaan	enintään 18,00 €/pvä

Lyhytaikainen huolenpito/ Yhteisöllinen/ympäri vuorokautinen palveluasuminen

Osavuorokautinen:

Ateriat käytön mukaan enintään	enintään 18,00 €/pvä
--------------------------------	----------------------

Ympäri vuorokautinen

16 vuotta täyttäneet	15,00 €/pvä
lisäksi ateriat käytön mukaan	enintään 18,00 €/pvä
Lyhytaikainen ympäri vuorokautinen alle 16- vuotiaat	10,00 €/pvä
Ateriat käytön mukaan	enintään 18,00 €/pvä

Valmennus (7§)

Peritään maksut, kuten edellä, jos palvelu toteutetaan ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, yhteisöllisessä asumisessa tai perhehoidossa.

Vaativa moniammatillinen tuki (7 §)

Maksu voidaan periä, jos palvelu toteutetaan vaativan moniammatillisen tuen yksikössä (laki kehitysvammaisten erityishuollosta 9 §)

Vaativan moniammatillisen tuen yksiköitä ovat sellaiset sosiaalihuoltolain 21 c §:ssä tarkoitetut ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköt ja 22 §:ssä tarkoitetut laitospalveluyksiköt sekä terveydenhuoltolain 67 §:n 1 momentissa tarkoitetut kehitysvammapsykiatrian osastot, joilla on käytettävissään riittävä lääketieteen, psykologian ja sosiaalityön asiantuntemus vaativan moniammatillisen tuen toteuttamista ja seurantaa varten.

Asiakkaalta peritään ympärivuorokautisen palveluasumisen tai laitospalvelun maksu.

Laitospalvelun maksu

Maksu peritään kuten hinnaston kohdassa 10.

Ympärivuorokautinen palveluasuminen:

Ateriamaksut

Aamupala	2,80 €
Lounas	7,00 €
Päiväkahvi ja kahvileipä tai välipala	1,60 €
Päivällinen	4,50 €
Illtapala	2,10 €
Kaikki ateriat yhteensä	18,00 €/pvä

Ylläpitomaksu

Ylläpitomaksu ympärivuorokautinen palveluasuminen	45,00 €/kk
---	------------

Työ- ja päivätoiminta

Maksut peritään, kuten hinnaston kohdassa 13.

Liikkumisen tuki

Omapastuut peritään, kuten hinnaston kohdassa 15.